

Juha Järän ja Tuomas Vanhasen sekä 18 muun valtuutetun aloite kriisiajan taloudellinen tuki ja kompensointi yrityksille Vantaan ratikkahankkeen vuoksi

VD/1445/00.02.00.03/2026

Juha Järä ja Tuomas Vanhanen sekä 18 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet vaadimme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi korjaaviin toimiin ja ratkaisee, miten Vantaan ratikan rakentamisen aiheuttamiin taloudellisiin vaikeuksiin joutuneita yrityksiä voidaan auttaa taloudellisesti sekä välittömästi että tarvittaessa takautuvasti.

Lisäksi edellytämme, että ratikan rakentamisessa tehdään tiivistä ja aitoa yhteistyötä työmaan vaikutusalueen yritysten kanssa. Tämä tarkoittaa muun muassa sen takaamista, että yrityksiin pääsee asioimaan ja että tätä asiointimahdollisuutta markkinoidaan tehokkaasti. Väliaikaisreitit tulee tehdä ja opastaa kyltein selkeiksi. Lisäksi rakentamisalueen kivijalkayritysten tukena ratikkatyömaalla on oltava nimetty yritysvastaava tai palvelutiimi, jotta rakentamisen haittoja kyetään minimoimaan.

Taustaa

Vantaalla on pitkät perinteet taloudellisen tuen antamisesta yrityksille eri muodoissa myös muulloin kuin valtion myöntämien koronatukien yhteydessä. Tukimuotoja on ollut käytössä vuosikymmenten ajan yrityksille, järjestöille, seuroille ja säätiöille.

Vaikeassa taloustilanteessa uusia yrityksiä houkutellaan Vantaalle entistä aktiivisemmin. Samalla tulee kuitenkin huolehtia jo toimivista yrittäjistä – erityisesti niistä, joiden toimintaedellytyksiä kaupungin omat päätökset ja rakennushankkeet kohtuuttomasti heikentävät.

Tikkuraitti ja Tikkurilan alueen yritykset ovat lentokenttäalueen ohella yksi Vantaan merkittävimmistä työllistäjistä ja yhteisöveron maksajista. Viime syksynä jätimme (Järä, Nummela) valtuustoaloitteen, jossa esitimme konkreettisia ja välittömiä toimia, kuten Peltolan torin ottamista pysäköintikäyttöön. Toimenpiteitä ei ole toteutettu. Sen sijaan aloitteessa mainittuja ratkaisuja on selvitetty ulkomailta, muun muassa Ruotsin Uppsalasta.

Työmaat ovat jo aiheuttaneet konkurssveja ja työttömyyttä. Nyt on turvattava vielä toimivien yritysten toimintaedellytykset.

Kaupungin tulee varmistaa asiakkaille turvalliset ja toimivat kulkureitit sekä yritysten logistiikan sujuvuus. Tällä hetkellä osa yrittäjistä joutuu kuljettamaan tavaraa poikkeusjärjestelyin, mikä ei ole kestävä. Pelkkä myötätunto ei riitä – tarvitaan konkreettisia toimia. Ehdotetut toimenpiteet Kaupungin tulee valmista pikaisesti suora, määräaikainen taloudellinen tukimalli ratikkahankkeen vaikutusalueen yrityksille. Tuki voi kohdistua esimerkiksi työvoimakustannuksiin tai vuokratukustannuksiin, mikäli kiinteistönomistajat eivät ole valmiita joustamaan. Tukikriteerien tulee olla selkeät ja juridisesti kestävä. Hakuprosessin on oltava nopea ja hallinnollisesti kevyt.

Toisena rinnakkaisena tai vaihtoehtoisena tukitapana voisi olla rakentamisen vaikutusalueen pienten kivijalkaliikkeiden tukeminen kysyntätuella, jollainen olisi voucher eli ostokuponkimalli. Siinä kaupunkilaiset saisivat ostaa pienellä alennushinnalla kuponkeja, joka oikeuttaisivat ostamaan tuotteita ja palveluita ratikkatyömaan työmaa-alueella toimivista pienyrityksistä. Rahoittamalla alennuksen kaupunki kompensoisi selkeästi asiakaskadon vaikutuksia tukemalla asiointia kivijalkaliikkeissa. Esimerkiksi Skotlannin Edinburghin ratikkalaajennuksen rakentamisen yhteydessä vuosina 2020- 2021 toteutettiin tä-

mäntäpainen toimenpide osana vajaan 3 miljoonan euron tukiohjelma työmaa-alueen yrityksille rakennusaikana.

Mikäli yritykset selviytyvät rakentamisvaiheen yli, tulee kaupungin tarkastella mahdollisuutta perua tai kohtuullistaa esimerkiksi terrassivuokria ja muita kaupungin perimiä maksuja määrääjäksi. Kaupungin on tuen lisäksi sitouduttava minimoimaan ratikkatyömaan aiheuttamat haitat rakentamisen vaikutusalueen yrityksille. Kaupungin on varmistettava, että asiakkaat pääsevät kulkemaan ja löytävät reitin yrityksiin aina ja että yritysten tavaratoimituksille on selkeät reitit ja aikaikkunat. Tämä tarkoittaa muun muassa hyviä opastuksia, kulkureittien siisteyden varmistamista sekä ajoissa yrityksille kerrottavaa tietoa muutoksista. Työmaa-alueella on oltava nimetty yritysvastaava tai palvelutiimi, jonka kanssa yritykset voivat sopia käytännön järjestelyistä.

Yritysyhteistyön kunnollinen toimivuus olisi pitänyt ottaa paremmin huomioon jo ratikkaa suunniteltaessa ja siihen olisi pitänyt varata myös rahoitusta. Kaupungin on nyt tehtävä korjausliike kivijalkaliikkeiden huomioimisessa ja varattava tähän lisärahoitusta jo vuoden 2026 aikana.

Kyse ei ole vain ratikkahankkeesta, vaan laajemminkin siitä, millaiselta toimijalta Vantaa näyttäytyy yritysyhteistyön silmissä. Siitä, millainen maine Vantaalla on yritysten silmissä yhteistyökumppanina. Ratikkatyömaan aiheuttama ahdinko yrityksille on otettava vakavasti.

Kaupungin tulee toimialojen yhteistyönä laatia viipymättä konkreettinen toimenpideohjelma, jolla ratikkahankkeen vaikutusalueella toimivien yritysten toimintaedellytykset turvataan rakentamisen ajan. Valmistelussa tulee hyödyntää aiemmat valtuustoaloitteet, niin sanotut Upsalan malli, Edinburghin malli ja muiden ratikkakaupunkien opit sekä muut käytettävissä olevat keinot.

Akuutit toimet on käynnistettävä viipymättä.”

Kaupunginvaltuusto 23.2.2026 § 22

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Juha Järän ja Tuomas Vanhasen sekä 18 muun valtuutetun aloite kriisiajan taloudellinen tuki ja kompensointi yrityksille Vantaan ratikkahankkeen vuoksi